

kazensko prestavitev v drug službeni kraj. Nosi tudi vse stroške, ki niso majhni. Zadnje razprave so končale z obsodbo, ki so imele za posledico ukor in v drugem slučaju premeščanje.

Z novim disciplinskim postopanjem je učiteljstvu zajamčeno nepristransko postopanje in objektivna sodba. Prepričani smo, da bodo s tem postopanjem zabranjene mnoge krivice, ki so se godile učiteljem. Na drugi strani pa bo temeljita in nepristrana preiskava, javna razprava in obsodba privedla marsikaterega, ki se ne zaveda službene in stanovske discipline, na pravo pot, kar bo v prid njemu samemu, šoli in celemu stanu.

Miklavž naj nosi

v hiše prijateljev narave tudi razveseljava in koristna darila, kakor: specialne g. jarje, fine lovskie in spor ne devlje, smuške devlje. To bo veselja! Dobi se jih samo pri **J. Brajer**, Ljubljana, Breg šte. 1.

Učiteljski pravnik.

—§ Stanovanje in kurivo za učitelje. Mariborski oblastni šolski odbor je rešil vprašanje kuriva in stanovanja za učiteljstvo jako enostavno. Z dopisom šte. 44/10 od 29. oktobra 1927 naznanja, da je čl. 33. zakona z dne 23. julija 1919, s katerim ima vsak učitelj pravico do stanovanja in kuriva, ukinjen s čl. 252. uradniškega zakona. (Po tem členu prestanje veljati vsi dosednji zakoni za civilne državne uslužbenice, vsi ministri morajo to točno izvršiti, se po njem ravnati itd.). Glede čl. 7., točka f) uredbe o krajevnih šolskih odborih pa se postavlja na stališče odloka ministrstva prosvete O. N. br. 5546 z dne 29. avgusta 1927, da je dovoljena uporaba le v okviru obstoječih predpisov, kar ne pove sveda ničesar. Nekaj pomislekov. Zakon o civilnih uradnikih velja za vso državo. V Srbiji so učitelji dobivali in še dobivajo drva in stanovanje po sprejetju činovniškega zakona, njim se ni ukinilo menda radi tega, ker zapoveduje čl. 252, da morajo ministri in oblasti skrbeti, da se izvršuje, ampak radi tega ker so mnenja, da te datjave spadajo pod šolski zakon in se bodo na novo uredile z novim šolskim zakonom, do tedaj pa veljajo še stari predpisi tudi naredba iz leta 1919! In drugi primer. Tudi železničarji imajo prosta stanovanja. Nisem pa slišal do sedaj, da bi se jim stanovanja odvzela, dasiravno so tudi oni državni uradniki. Več smiselnosti bi že bilo potrebno in pravilnega tolmačenja, ker do sedaj so se paragrafi tolmačili vedno le tako, da so bili učiteljstvu v kvar, nikdar pa ne v prid!

IV. SCHUMI — LJUBLJANA

Trgovina s kurivom. Vodstvo za preskrbo drv in premoga.
Telefon št. 2951 Dolenjska cesta Telefon št. 2951
Javnim nameščencem na desetmesečne obroke.

Osebne zadeve.

—i Na glasbeno šolo Glasbene Matice v Ljubljani so dodeljeni sledeči učitelji(ice): Marta Dolejš Ivana Fedransberg, Karlo Jeraj, Marija Maher, Janko Ravnik, Vida Šešek, Marija Švajgar, Josip Vedral, Slavko Osterc, Angela Trost, Vida Rudolf.

— Sprejem učiteljev abiturientov v državno službo: Draga Vajevec pri Sv. Barbari na Halozah, Elizabeta Zavrtanek pri Sv. Lovrencu v Slov. gorah, Vauhnik Košuta v Andriance v Prekmurju, Kobilca Rudolf v Radovici.

—i Premeščeni sta učiteljici Danica Marolt in Angela Ambrožič v Zagradec.

—i Amaliji Uršič, učiteljici v Gribljah je priznana stalnost v državni službi.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek **KRIŠTOFIČ — BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.**

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 8., 9., 10. in 11. decembra v Glasbeni Matici. Začetek 8. decembra ob 10. uri, Konec 11. decembra ob 12. uri. Nastudirajte pesmi in prinesite note s seboj! Točna udeležba dolžnost! — Odbor.

Oblačilnica za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva 7 daje p. t. učiteljstvu blago na obroke po brezkonkurenčnih cenah in brez vsakih pristojbin, le proti predložitvi legitimacije. Pri veliki izbiri manufakturnega blaga, najdete primerna darila za Miklavža, Božič in Novo leto.

Novo knjige.

—k Prirodne sile in njihova uporaba. Spisal Pavel Flerč; založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena 16 Din.

Knjiga je namenjena predvsem učencem višjih razredov osnovnih šol, bode pa prav dobro služila tudi učencem meščanskih šol v ponavljanje.

Ako le površno pregledamo vsebino te knjige, ki je okrašena s 50 podobami, opazimo takoj, da je spisana v zelo poljudnem in lahko razumljivem stilu, zato ni dvoma, da si bodo učenci, ki bodo uporabljali to knjigo, osvojili njeno bogato vsebino brez posebnega truda. — Knjiga je razdeljena v štiri glavne dele. Prvi del obsega sledeče točke: I. Kako gradimo dom. II. Kako se preskrbujemo z vodo. III. O kurjavi in kuhi. IV. O vremenu. V. Hudo vreme. VI. Kako

nastane zvok in kako se širi. Drugi del vsebuje: I. Pridobivanje, predelava in uporaba surovin. II. O posodah, ki jih rabimo v gospodinjstvu. III. Naša hrana. IV. Obleka in obutev. V tretjem delu je opisano: I. Delo in preprosta delovna sredstva (enostavni stroji). II. O delu, ki ga opravljajo prirodne sile. III. Prometna sredstva. Četrty del govori: I. O svetlobnih učinkih. II. O glasbi. III. O uporabi elektrike v človeški omiki.

Kakor je razvidno iz gori navedene razdelitve, ni knjiga pisana v obliki dosedanjih učnih knjig, temveč upošteva predvsem življenjske skupine, ki so zelo važne za koncentracijo pouka, o katerem se v zadnji dobi veliko razpravlja in se ga skuša uvesti v naše šole. Knjigo, prvo te vrste bode učiteljsko gotovo pozdravilo in jo s pridom uporabljalo.

—k Oton Župančič: »Pokoncu izpod korenin«. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena trdovežni, večbarvni slikanici s poštnino vred 37-50 Din. — Pod tem naslovom je izšla pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani krasna slikanica za katero je priredil slovensko besedilo Oton Župančič.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Damam iz dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las, v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

Društvena zborovanja UJU.

Zborovanja krožkov:

—oio Oba šmarsko-rogaška izobraževalna krožka zborujeta v nedeljo, dne 4. decembra t. l. ob 10. uri v Rogatcu. Razpravljalo se bo o zgodovinskem razvoju plemstva in meščanstva. Predava tov. Jože Pahor.

—oio Sestanek samoizobraževalnega krožka v Ljubljani bo v petek, dne 2. decembra ob 7. uri zvečer na šentjakovski šoli. Vršila se bo o zadnjem predavanju diskusija, ki ima namen razčistiti pojme ter obeta biti tembolj zanimiva, ker se bo vsakdo lahko poprej poglubil v referat, ki je izšel med tem v posebni brošuri, ki se je razposlala vsem našim članom.

Vabila

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARENBERŠKI OKRAJ zboruje v sredo, dne 7. decembra 1927 v Podvelki pri g. Kajserju ob 8. uri. Vzpored: 1. Zadnji zapisnik. 2. Dopisi. 3. Seja širjega sosveta v Celju dne 27. novembra 1927. Ref. tov. Hudales. 4. Zakaj Iv. Cankar biča učiteljstvo. Ref. tov. Terčak. 5. Delo v krožkih. Poročajo poverjeniki. 6. Reforma šole. Ref. Jurančič. 7. Izvenšolsko delo. Diskusija. 8. Slučajnosti. — Pol ure pred zborovanjem se vrši seja odbora. — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ zboruje v sredo, dne 7. decembra 1927 ob 10. uri v Ribnici. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Nadaljevanje L. Pibrovčevega referata o delovni šoli s praktičnim nastopom. 3. Razgovor o kmetijsko nadaljevalnem šolstvu. 4. Samoizobraževalna akcija. 5. Sprememba pravil UJU. 6. Slučajnosti.

— LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 6. decembra t. l. ob 8. uri dopoldne v telovadnici II. deške osnovne šole (na Grabnu). Dnevni red: 1. O delovni šoli predava tovariš Lužar. 2. Situacijsko poročilo. 3. Samoizobrazba. 4. Izvenšolsko delo. 5. Slučajnosti.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI SREZ bo zborovalo v soboto 3. decembra 1927 ob 13. uri popoldne v Novem mestu. Dnevni red: 1. Poročila. 2. Naloga učiteljeva ob nalezljivih boleznih — poročila sreski sanitetni referent dr. Viktor Gregorič. 3. Delovanje krožkov. 4. Slučajnosti.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LASKI OKRAJ zboruje v sredo 7. decembra t. l. ob 8. uri v šoli na Zidanem mostu. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Samoizobrazba. 3. Reforma šole: »Pravilno in nepravilno pojmovanje delovne šole«. Predava tov. G. Šilih iz Celja. 4. Slučajnosti. Udeležba obvezna!

— OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANSKO OKOLICE ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 19. decembra t. l. ob 9. uri v dvorani Mestnega doma v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Poleg tega poročilo o seji širjega sosveta in referat tov. Janka Grada: »Izvenšolsko delo učitelja«. — Ob 8. uri odborova seja. — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA ima svoj redni občni zbor v soboto dne 10. decembra 1927 v šoli v Murški Soboti. Začetek ob 9:30. Dnevni red je običajen. — Tajnik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ bo zborovalo ob vsakem vremenu dne 10. decembra t. l. ob 10. uri v risalnici meščanske šole v Dolnji Lendavi. Predavali bodo: tov. sreski šolski nadzornik Cepuder, tov. Julij Kontler ter event. tov. L. Šinigoj. Pridite vsi. — Predsednik.

Poročila:

— OBCNI ZBOR MARIBORSKEGA SRESKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA se je vršil dne 12. novembra 1927.

Situacijsko poročilo. K poročilu o reviziji UJU poda tov. Godčeva podrobna objasnila.

Glede novoimenovanega osnovnošolskega referenta za Slovenijo je bil odposlan protest.

Poročila: a) O skupščinah v Kranju in Skopljju poda kratko poročilo tov. predsednik Šijanec.

b) O seji ožjega in širjega sosveta poroča tov. Godčeva.

c) O delovanju ped. krožka poroča tov. Vauda, ki kritizira način organiziranja teh krožkov.

d) Poročila predsednika, blagajnika in tajnika se vzamejo na znanje, pregledovanje računov pa se preloži na prihodnje zborovanje, ker se je izkazala potreba, da se še računji za lansko leto natančneje pregledajo.

Volitve. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik Bruno Rozbaud, namestnica tov. Godčeva, odborniki oziroma namestniki pa: Džura, Knaflič, Šeško, Vauda, Kožuhova, Verčková in Ivanuš.

Članarina. Letna članarina se določi na 176 Din. Zaostalo članarino se izterja potom odvetnika.

Statistika. V obeh srezih je 139 učiteljev(ic), od teh je organiziranih 125.

Udeležba. Občnega zbora se je udeležilo 60 članov.

Slučajnosti ni bilo.

Prihodnje zborovanje bo 7. jan. 1928.

NOTE

za petje, klavir, violino i. t. d. za šolo in dom

Za naročilo zadošča dopisnica.

dobavlja po najnižji ceni (Gg. učitelj poseben popust). „MATIČNA KNJIGARNA“ LJUBLJANA.

— CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 5. novembra t. l. v Celju.

Situacijsko poročilo. Tov. predsednik je očitno nerazveseljive prilike, v katerih danes učiteljstvo in njegova stanovska organizacija vršita svoje naloge. Naglašal je važnost vzgojnega dela, ki naj ustvari novi rod, moralno zdrav in usposobljen, da dvigne nivó današnjih naših prilik.

Statistika. Učiteljstva v okraju 164. Članstva v okraju 160. Udeležencev 121.

Za nekatere točke zborovanj so še bili določeni stalni poročevalci. Delovna šola: tov. Kodrič. Kmetijska nadaljevalna šola: tov. Jankovič. Izvenšolsko delo: tov. Hajnsček.

Sklepi in predlogi. (Debaterji tov. Volavšek, Voglar, Gobec in drugi).

1. Poverjeništvu in centrala UJU naj storita potrebne korake, da novi učni načrti za osnovne šole ne obveljajo tudi za Slovenijo, ker so tu osnovne šole višje organizirane in bi na njih nastala popolna desorganizacija vsled uvedbe istih, ki so sestavljeni na brzo roko in ne od preizkušenega učiteljskega sarnega.

2. Povdarjamo nezakonitost ukinjenja državne stanarine delu učiteljstva, ki mu je ta z dekretom priznana. Poverjeništvu naj se v tej zadevi posvetuje s svojim pravnim zastopnikom ter izbere enega izmed prizadetih šolskih upraviteljev, da vložijo tožbo na Državni svet. Pravne stroške naj nosi organizacija.

3. Vprašanje stanovskih drugov v disciplinskih sodiščih bi bilo rešeno najpriprosteje in najdemokratičneje s tem, da bi imela prizadeta učna oseba za vsak disciplinski slučaj pravo nominirati strokovnega druga po svobodni volji in po načelu enakopravnosti obeh spolov.

4. Predlagamo, da poverjeništvu čimprej pozove upravitelje šol v mariborski oblasti k skupnemu sestanku v Maribor, da se tam obravnavajo vprašanja šolskih upravnih poslov.

5. Priznavamo tov. Grumu velike zasluge in uspehe na našem gmotnem ozdravljenju. Smatramo za primerno, da objavi poverjeništvu letni proračun in račun s potrebnimi pojasnili vsaj teden dni pred zasedanjem pokrajinske skupščine. Da bo pa to mogoče, mora biti sklicana skupščina primerno pozneje nego letos. Pojasnila naj bodo taka, da bo na jasnem tudi tovariš, ki ni večš knjigovodstva.

6. Društva naj »Narodno Prosveto« redno plačujejo, v ostalem pa gmotni položaj tega lista ni skupna zadeva, ampak stvar uprave in naročnikov. Zato ne sme biti krit eventualni deficit iz naše centralne blagajne.

7. Morebitni reprezentančni banketi povodom državnih skupščin so popolnoma odveč. Reprezentirajmo se z resnim delom in takim nastopom, ki nam bo v ponos, ne pa v sramoto! Le po tem nas bo presojala javnost. Če pa kdo čuti potrebo po banketu, naj-si ga plača sam.

8. Protestiramo proti zahtevi Izvršnega odbora, ki hoče članarino tudi za nazaj, to je za one mesece, ko učitelj še ni bil član UJU. Taka zahteva bje v obraz najprimitivnejšemu pravnemu pojmovanju in bi bila povsod drugje nemogoča.

Predaval je društveni tajnik tov. Roš o svojem študijskem potovanju v Avstrijo, Češkoslovaško in Nemčijo, kjer se je zanimal zlasti za način upoštevanja vzgojnih in učnih principov moderne delovne šole. Podal je mnogo zelo zanimivih metodičnih in drugih novosti ter splošnih vtisov.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLSREZ LJUTOMER-GORNJA RADGONA. Omenjeno učiteljsko društvo je zborovalo dne 15. oktobra 1927 v Radincih.

1. Situacijsko poročilo:

a) V srezi Ljutomer-Gornja Radgona je vsega učiteljstva 92, od teh je včlanjenih v našem društvu 77. Udeležencev pri zborovanju je bilo 42.

b) Poročilo o seji širjega sosveta pov. UJU Ljubljana ter o pokrajinski skupščini v Kranju poda tov. Mavrič o glavni skupščini pa tov. Jurko in Ivajnsič.

c) Zapisnik o zadnjem učiteljskem zborovanju se prečita in odobri.

d) Soglasno se sklene, da članstvo poravnano društveno članarino najkasneje tekom meseca decembra.

e) Ravno tako se sklene, da se vabila z označenim obširnim dnevnim redom za učiteljska zborovanja razpošiljajo pismeno na vse šole v srezi.

f) Nova pravila naše centrale UJU v Beogradu prevzame v pretres Križevska šola.

g) Okrožnica UJU pov. Ljubljana o reformi društvenega delovanja se odobri in vzame na znanje.

2. Samoizobrazba:

a) Nekaj krasnih misli o samoizobrazbi učiteljstva nam je podala tov. Rusova, ki je posetila tečaj za samoizobrazbo učiteljstva. Njen stvarno začetni referat je žel vsestransko zanimanje in priznanje.

b) Načrt o izvedbi pedagoških krožkov se preloži na prihodnje zborovanje.

3. Šolska reforma:

a) Tovariš Ivajnsič omenja, da se z raznimi neumestnimi odredbami krši čestokrat temelj zakona. Navaja, da je novi učni načrt potom naredbe pomanjkljiv, ker omejuje učno gradivo samo na štiri šolska leta, dočim je pri nas zakonjena osemletna šolska doba.

b) Tovariš nadzornik poda poročilo o obravnavi o šolskih zamudah, o prošnjah za usposobljenostni izpit in dopust.

4. Izvenšolsko delo:

a) Okrožnica pov. UJU v Ljubljani o izvenšolskem delovanju se prečita, pretresa in odobri.

b) Tov. Cujniku se poveri naloga, da do prihodnjega zborovanja sestavi statistiko o izvenšolskem delovanju vsega učiteljstva v srezi. Tov. Cujnik se izvoli stalnim poročevalcem, ki bo v bodočem letu zasledoval celokupno izvenšolsko delo učiteljstva v srezi ter o tem poročal pri zborovanju.

5. Slučajnosti: Večina sklene, da se bo vršilo prihodnje zborovanje dne 10. decembra ob 10. uri v Gornji Radgoni.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3

Izdelovalje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

— NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 12. novembra 1927 v Novem mestu.

Statistika. V okraju je 140 učiteljstva. Članstva je 110. Udeležencev 45.

Situacijsko poročilo. Tovariš predsednik je poročal: a) O novi disciplinski uredbi za učiteljstvo(ice); b) o stališču Učiteljske tiskarne napram UJU; c) o internih društvenih zadevah. Pri posameznih točkah je bila prav živahna debata.

Samoizobrazba. Predsednik Pirnat je oddržal prelepo predavanje o Rapallu in Jadranski straži. Krožki: Ustanovili so se štirje krožki: 1. V Novem mestu za šole: Novo mesto, Prečna, Smihel, Birčna vas, Dolž, Laze, Gaberje, Stopeč, Brusnice, St. Peter, Karteljevo, Podgrad, Valta vas, Orehovica; poverjenik tov. V. Pirnat, učit. v Novem mestu. 2. V Trebnju za šole: Trebnje, Nemška vas, St. Lovrenc, Mirna, Mirna peč, Čatež, Dobrič; poverjenik J. Novak, šolski upravitelj v Nemški vasi. 3. V Žužemberku za šole: Žužemberk, Dvor, Zagradec, Ajdovec, Sela p. Hinjah, Hinje, Ambrus, Sela p. Šumberku, Zvirče, Topla Reber, Smuka, Smihel p. Žužemberku; poverjenik F. Mervar, šolski upravitelj v Žužemberku. 4. V Toplicah pri Novem mestu za šole: Toplice, Sušice, Soteska, Poljane, Crmošnjice, Štale, Podstenice; poverjenik J. Jankovič, šolski upravitelj v Poljanah.

Izvenšolsko delo. Predsednik V. Pirnat je podal izčrpno poročilo o važnosti izvenšolskega dela ter udeleževanju učiteljstva v posameznih gospodarskih in političnih organizacijah. Članstvo je pristopilo k Jadranski straži, zaznajoč eminentno važnost te organizacije.

Slučajnosti. Osnoval se je odsek za pretres društvenih pravil. Sklenilo se je tudi, da se društvo na poziv jastrebarskega učiteljskega društva udeleži spomladi skupnega zborovanja v Ozlju.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI SREZ je zborovalo dne 12. novembra v Ptujju.

Situacijsko poročilo. Po otvoritvenem pozdravu ter sprejemu dveh novih članov, se je tovariš predsednik spominjal Rapalla, bodril tovariše in tovarišice k slogi in bratstvu, nakar so se obravnavali došli dopisi.

Kritičen referat je podal tov. Jančič k dopisu o izvenšolskem delu.

O samoizobraževalne mtečaju v Ljubljani je poročala tov. Mervičeva.

Krožki. Izmed krožkov, 6 po številu, je zboroval ptujski; tu je poročala tov. Mervičeva o delovni šoli iz tečaja v Mariboru.

Za glavnega poverjenika krožkov je bil izvoljen tov. Ivo Jančič.

Slučajnosti. Prihodnje zborovanje se določi za 14. januar 1928.

Statistika: V okraju je 148 učiteljev in učiteljic. Včlanjenih je 123 učiteljev in učiteljic. Zborovanja se je udeležilo 78 članov.